

7241 LLEI 3/1995, de 23 de març, de vies pecuàries.
(«BOE» 71, de 24-3-1995.)

JUAN CARLOS I
REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.
Sapiguen: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

I

Aquesta Llei estableix el règim jurídic de les vies pecuàries. D'aquesta manera, l'Estat exerceix de la competència exclusiva que li atribueix l'article 149.1.23a de la Constitució per dictar la legislació bàsica sobre aquesta matèria.

Es indubtable la importància econòmica i social que durant segles va revestir la transhumància, de la transcendència de la qual és una prova eloqüent el suport que els monarques han prestat a aquesta activitat des de la baixa edat mitjana, creant, emparant o enfortint les naixents agrupacions pastorals (juntas, lligalls, mestres), que amb el temps es van erigir en poderosos gremis –l'exemple més significatiu és l'Honrat Consell de la Mesta–, a l'empara del qual els ramats aprofitaven pastures complementàries gràcies als seus desplaçaments periòdics per canyades reials i altres vies pecuàries, i tot això va fer possible a l'edat moderna el desenvolupament d'un potent mercat llaner de ressonàncies internacionals.

Tanmateix, des de començaments de l'edat contemporània s'adverteix un declivi ràpid de la transhumància –que s'aguditzava amb l'abolició de la Mesta (1836) i amb la desamortització comunal (1855)–, i, consegüentment, un menor ús de les vies pecuàries, la infraestructura de les quals suporta un intrusisme creixent. Se'n deriva un abandonament progressiu de la xarxa viària per part de les cabanyes de llarg recorregut i l'ús correlatiu del transport per ferrocarril i per carretera. Això no obsta perquè, si bé cada vegada més relegada, subsisteixi en els nostres dies la transhumància a peu, en coexistència amb altres desplaçaments viaris més curts, ja entre províncies o comarques adjacents (transterminància), ja entre pastures i rostollades d'un mateix terme municipal.

Així doncs, la xarxa de vies pecuàries continua presentant un servei a la cabanya ramadera nacional que s'explota en règim extensiu, amb repercussions favorables per a l'aprofitament de recursos pasturables infrautilitzats i per a la preservació de races autòctones; les vies pecuàries també s'han de considerar autèntics «corredors ecològics», essencials per a la migració, la distribució geogràfica i l'intercanvi genètic de les espècies silvestres.

Finalment, i atenent una demanda social creixent, les vies pecuàries poden constituir un instrument afavoridor del contacte de l'home amb la naturalesa i de l'ordenació de l'entorn mediambiental.

Tot això converteix la xarxa de vies pecuàries –amb els seus elements culturals annexos– en un llegat històric d'interès capital, únic a Europa, la preservació del qual no garanteix de cap manera la normativa vigent. En efecte, encara que la Llei 22/1974, de 27 de juny, de vies pecuàries, reconeix la naturalesa demanial d'aquests béns, i declara que no són susceptibles de prescripció ni d'alienació, estima, no obstant això, innecessàries o sobrants i, per tant, alienables totes les vies o part de les vies que no es considerin útils des de la perspectiva estricta del trànsit ramader o de les comunicacions agràries, perspectiva que el seu Reglament d'aplicació de 3 de novembre de 1978 amplia encara més, fins a arribar a incloure com a drethavents del domini públic els mateixos intrusos. I és per això que sorgeix la necessitat de dictar una nova llei.

II

Aquesta Llei es vertebrada en cinc títols.

El títol preliminar, en què es recullen les disposicions generals, defineix les vies pecuàries atenent l'ús al qual tradicionalment s'han trobat adscrites, el trànsit ramader, sense perjudici dels usos compatibles i complementaris dels quals es tracta en el títol II. Així mateix, i prosseguint amb una caracterització jurídica ja centenària, s'estableix la naturalesa demanial d'aquestes vies, la titularitat de les quals s'atribueix a les comunitats autònomes. L'actuació d'aquestes, per la seva part, s'ha d'orientar cap a la preservació i adequació de la xarxa viària, així com garantir-ne l'ús públic. Aquest títol es tanca amb una tipologia de les vies pecuàries, i, amb caràcter general, es manté la divisió tripartida tradicional en canyades, carrerades i viarans, amb les amplades màximes reconegudes, les denominacions de les quals es declaren compatibles amb aquelles altres que sota les denominacions d'azagadores, cabañeras, camins ramaders, carrerades, galianas, ramals, travesses, etc., reben en castellà i en les altres llengües cooficials de les comunitats autònomes corresponents.

El títol I, denominat «De la creació, determinació i administració de les vies pecuàries», s'estructura en quatre capítols. El primer s'ocupa de les potestats administratives sobre aquelles, l'exercici de les quals correspon a les comunitats autònomes: recerca, classificació, delimitació, amollonament, desafectació i qualssevol altres actes relacionats amb aquestes; també es preveu la possibilitat de crear, ampliar o restablir vies pecuàries, les actuacions de les quals comporten la declaració d'utilitat pública a efectes expropiatoris sobre els béns i drets afectats. El capítol segon tracta de la classificació, delimitació i amollonament de les vies pecuàries, i estableix, com a novetat legislativa, que la resolució aprovatòria de la delimitació és títol suficient per rectificar les situacions jurídiques registrals contradictòries amb la delimitació esmentada, així com per a la immatriculació dels béns de domini públic delimitats en els casos en què es consideri convenient. El capítol tercer versa sobre desafectacions i modificacions del traçat de vies pecuàries, i limita els supòsits de desafectació a les vies o trams de vies que no siguin apropiades per al trànsit ramader ni siguin susceptibles dels usos compatibles i complementaris a què es fa referència al títol II. Les modificacions del traçat, si s'escau, i amb la desafectació prèvia, han d'assegurar el manteniment de la integritat superficial i la idoneïtat dels itineraris i dels traçats, a fi de preservar adequadament i eficaçment l'ús públic de les vies pecuàries. El capítol quart regula les ocupacions temporals i aprofitaments sobrants de les vies pecuàries, i el període d'aquelles es limita a un termini no superior a deu anys, sense perjudici de renovacions posteriors.

El títol II, que defineix els usos compatibles i complementaris, sempre en relació amb el trànsit ramader, constitueix una de les novetats més significatives de la nova normativa, atès que posa les vies pecuàries al servei de la cultura i l'esplai ciutadà i les converteix en un instrument més de la política de conservació de la naturalesa.

El títol III introdueix una altra novetat legislativa, la creació de la Xarxa Nacional de Vies Pecuàries, en què s'integren totes les canyades i aquelles altres vies pecuàries que en garanteixin la continuïtat, sempre que el seu itinerari circuli entre dues o més comunitats autònomes, així com les vies pecuàries que serveixin d'enllaç per als desplaçaments interfronters. El Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació ha d'emetre informe dels expedients de desafectació i d'expropiació, juntament amb els negocis jurídics d'adquisició que afectin terrenys de vies pecuàries integrats a la Xarxa Nacional.

El títol IV i últim de la Llei es dedica de manera minuciosa a enumerar les infraccions administratives i a determinar les sancions respectives. Com ja és habitual en la regulació del domini públic, s'estableix l'obligació de l'in-

fractor de reparar el dany causat, amb independència de les sancions penals o administratives que siguin procedents en cada cas.

TÍTOL PRELIMINAR

Disposicions generals

Article 1. *Objecte i definició.*

1. És objecte d'aquesta Llei, de conformitat amb el que disposa l'article 149.1.23a de la Constitució, l'establiment de la normativa bàsica aplicable a les vies pecuàries.

2. S'entén per vies pecuàries les rutes o itineraris per on circula o ha circulat tradicionalment el trànsit ramader.

3. Així mateix, les vies pecuàries es poden destinar a altres usos compatibles i complementaris en termes coincidents amb la seva naturalesa i les seves finalitats, donant prioritat al trànsit ramader i altres usos rurals, i inspirant-se en el desenvolupament sostenible i el respecte al medi ambient, al paisatge i al patrimoni natural i cultural.

Article 2. *Naturalesa jurídica de les vies pecuàries.*

Les vies pecuàries són béns de domini públic de les comunitats autònomes i, en conseqüència, inalienables, imprescriptibles i inembargables.

Article 3. *Finalitats.*

1. L'actuació de les comunitats autònomes sobre les vies pecuàries persegueix les finalitats següents:

- a) Regular l'ús de les vies pecuàries d'acord amb la normativa bàsica estatal.
- b) Exercir les potestats administratives en defensa de la integritat de les vies pecuàries.
- c) Garantir-ne l'ús públic tant si serveixen per facilitar el trànsit ramader com si s'adscriuen a altres usos compatibles o complementaris.
- d) Assegurar la conservació adequada de les vies pecuàries, així com d'altres elements ambientals o culturalment valuosos, directament vinculats a aquestes, mitjançant l'adopció de les mesures de protecció i restauració necessàries.

2. Amb la finalitat de cooperar amb les comunitats autònomes en l'assegurament de la integritat i la conservació adequada del domini públic de les vies pecuàries, el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació pot instrumentar ajudes econòmiques i prestar assistència tècnica per a la realització de totes les accions que redundin en la consecució d'aquesta finalitat.

Article 4. *Tipus de vies pecuàries.*

1. Les vies pecuàries es denominen, amb caràcter general: canyades, carrerades i viaranys.

- a) Les canyades són les vies l'amplada de les quals no excedeix els 75 metres.
- b) Són carrerades, quan la seva amplada no sobrepassa els 37,5 metres.
- c) Viaranys són les vies que tenen una amplada no superior als 20 metres.

2. Aquestes denominacions són compatibles amb altres d'índole consuetudinària, com ara azagadores, cabañeras, camins ramaders, carrerades, galianas, ramals, travesses i altres que rebin en les altres llengües espanyoles oficials.

3. Els abeuradors, descansadors, pletes i altres llocs associats al trànsit ramader han de tenir la superfície que determini l'acte administratiu de classificació de vies pecuàries. Així mateix, l'amplada de les carrerades l'ha de determinar l'acte de classificació esmentat.

TÍTOL I

De la creació, determinació i administració de les vies pecuàries

CAPÍTOL I

Potestats administratives sobre les vies pecuàries

Article 5. *Conservació i defensa de les vies pecuàries.*

Correspon a les comunitats autònomes, respecte de les vies pecuàries:

- a) El dret i el deure d'investigar la situació dels terrenys que es presumeixin pertanyents a les vies pecuàries.
- b) La classificació.
- c) La delimitació.
- d) L'amollonament.
- e) La desafectació.
- f) Qualsevol altres actes relacionats amb aquestes.

Article 6. *Creació, ampliació i restabliment.*

La creació, ampliació i restabliment de les vies pecuàries correspon a les comunitats autònomes en els seus respectius àmbits territorials. Aquestes actuacions comporten la declaració d'utilitat pública a efectes expropiatoris dels béns i drets afectats.

CAPÍTOL II

Classificació, delimitació i amollonament

Article 7. *Acte de classificació.*

La classificació és l'acte administratiu de caràcter declaratiu en virtut del qual es determina l'existència, amplada, traçat i altres característiques físiques generals de cada via pecuària.

Article 8. *Delimitació.*

1. La delimitació és l'acte administratiu pel qual es defineixen els límits de les vies pecuàries de conformitat amb el que estableix l'acte de la classificació.

2. L'expedient de delimitació ha d'incloure necessàriament la relació d'ocupacions, intrusions i confrontaments.

3. La delimitació aprovada declara la possessió i la titularitat demanial a favor de la comunitat autònoma, i dóna lloc a l'amollonament, sense que les inscripcions del Registre de la Propietat puguin prevaler davant la naturalesa demanial dels béns delimitats.

4. La resolució d'aprovació de la delimitació és títol suficient per rectificar, en la forma i condicions que es determinin per reglament, les situacions jurídiques registrals contradictòries amb la delimitació. Aquesta resolució és títol suficient perquè la comunitat autònoma procedeixi a la immatriculació dels béns de domini públic quan ho estimi convenient. En tot cas, els que es considerin afectats per la resolució aprovatòria de la delimitació poden exercir les accions que estimin pertinents en defensa dels seus drets i sol·licitar l'anotació preventiva de la reclamació judicial corresponent.

5. Quan els interessats en un expedient de delimitació aportin títols inscrits en el Registre de la Propietat sobre terrenys que puguin resultar inclosos en el domini públic, l'òrgan que tramiti l'expedient ho ha de posar en coneixement del registrador a fi que aquest practiqui l'anotació marginal preventiva d'aquesta circumstància.

6. Les accions civils sobre drets relatius a terrenys inclosos en el domini públic delimitat prescriuen al cap de

cinc anys, computats a partir de la data de l'aprovació de la delimitació.

7. En el procediment s'ha de donar audiència a l'ajuntament corresponent, als propietaris adjacents, amb la notificació prèvia, i a les organitzacions o col·lectius interessats la finalitat dels quals sigui la defensa del medi ambient.

Article 9. *Amollonament.*

L'amollonament és el procediment administratiu en virtut del qual, una vegada aprovada la delimitació, es determinen els límits de la via pecuària i se senyalitzen amb caràcter permanent sobre el terreny.

CAPÍTOL III

Desafectacions i modificacions del traçat

Article 10. *Desafectació.*

Les comunitats autònomes, en l'exercici de les facultats que els confereix l'article 5, apartat e), poden desafectar del domini públic els terrenys de vies pecuàries que no siguin adequats per al trànsit del bestiar ni siguin susceptibles dels usos compatibles i complementaris a què es refereix el títol II d'aquesta Llei.

Els terrenys ja desafectats o que d'ara endavant es desafectin tenen la condició de béns patrimonials de les comunitats autònomes i en el seu destí ha de prevaldre l'interès públic o social.

Article 11. *Modificacions del traçat.*

1. Per raons d'interès públic i, excepcionalment i de manera motivada, per interès particular, amb la desafectació prèvia, es pot variar o desviar el traçat d'una via pecuària, sempre que s'asseguri el manteniment de la integritat superficial, la idoneïtat dels itineraris i dels traçats, juntament amb la continuïtat del trànsit ramader i dels altres usos compatibles i complementaris amb aquell.

2. La modificació del traçat s'ha de sotmetre a consulta prèvia de les corporacions locals, de les cambres agràries, de les organitzacions professionals agràries afectades i de les organitzacions o col·lectius la finalitat dels quals sigui la defensa del medi ambient.

La modificació del traçat s'ha de sotmetre a informació pública per espai d'un mes.

Article 12. *Modificacions del traçat com a conseqüència d'una nova ordenació territorial.*

En les zones objecte de qualsevol forma d'ordenació territorial, el nou traçat que, si s'escau, s'hagi de fer, ha d'assegurar amb caràcter previ el manteniment de la integritat superficial, la idoneïtat dels itineraris i la continuïtat dels traçats, juntament amb la del trànsit ramader, així com els altres usos compatibles i complementaris d'aquell.

Article 13. *Modificacions per la realització d'obres públiques sobre terrenys de vies pecuàries.*

1. Quan es projecti una obra pública sobre el terreny pel qual circuli una via pecuària, l'Administració actuant ha d'assegurar que el traçat alternatiu de la via pecuària garanteixi el manteniment de les seves característiques i la continuïtat del trànsit ramader i del seu itinerari, així com els altres usos compatibles i complementaris d'aquell.

2. En els encreuaments de les vies pecuàries amb línies fèrries o carreteres s'han d'habilitar passos suficients al mateix nivell o a un nivell diferent que garanteixin el trànsit en condicions de rapidesa i comoditat per als ramats.

CAPÍTOL IV

Ocupacions i aprofitaments en les vies pecuàries

Article 14. *Ocupacions temporals.*

Per raons d'interès públic i, excepcionalment i de manera motivada, per raons d'interès particular, es poden autoritzar ocupacions de caràcter temporal, sempre que aquestes ocupacions no alterin el trànsit ramader, ni impedeixin els altres usos compatibles o complementaris amb aquell.

En tot cas, aquestes ocupacions no poden tenir una durada superior als deu anys, sense perjudici de la seva renovació ulterior. S'han de sotmetre a informació pública per espai d'un mes i han de tenir l'informe de l'ajuntament en el terme del qual radiquin.

Article 15. *Aprofitaments sobrants.*

1. Els fruits i productes no utilitzats pel bestiar en el trànsit ramader normal poden ser objecte d'aprofitament.

2. Els aprofitaments han de tenir caràcter temporal i un termini no superior a deu anys. El seu atorgament s'ha de fer amb submissió als principis de publicitat i concurrència. Els aprofitaments es poden revisar:

a) Quan s'hagin modificat els supòsits determinants del seu atorgament.

b) En cas de força major a petició dels beneficiaris.

3. L'import del preu públic que es percebi, si s'escau, pels fruits i aprofitaments de les vies pecuàries s'ha de destinar a la seva conservació, vigilància i millora.

TÍTOL II

Dels usos compatibles i complementaris de les vies pecuàries

Article 16. *Usos compatibles.*

1. Es consideren compatibles amb l'activitat pecuària els usos tradicionals que, tot i ser de caràcter agrícola i no tenir la naturalesa jurídica de l'ocupació, es puguin exercir en harmonia amb el trànsit ramader.

Les comunicacions rurals i, en particular, el desplaçament de vehicles i de la maquinària agrícola han de respectar la prioritat del pas dels ramats, i evitar el desviament o la interrupció prolongada de la seva marxa. Amb caràcter excepcional i per a un ús específic i concret, les comunitats autònomes poden autoritzar la circulació de vehicles motoritzats que no siguin de caràcter agrícola, i queden excloses d'aquesta autorització les vies pecuàries en el moment de transitar el bestiar i aquelles altres que tinguin un interès ecològic i cultural.

2. També són compatibles les plantacions lineals, tallavents o ornamentals, quan permetin el trànsit normal dels ramats.

Article 17. *Usos complementaris.*

1. Es consideren usos complementaris de les vies pecuàries el passeig, la pràctica del senderisme, la cavalcada i altres formes de desplaçament esportiu sobre vehicles no motoritzats sempre que respectin la prioritat del trànsit ramader.

2. Es poden establir sobre terrenys de vies pecuàries instal·lacions desmuntables que siguin necessàries per a l'exercici d'aquestes activitats de conformitat amb el que estableix l'article 14.

Per a això és necessari l'informe de l'ajuntament i l'autorització de la comunitat autònoma.

3. Quan alguns usos en terrenys de vies pecuàries puguin suposar incompatibilitat amb la protecció d'ecosistemes sensibles, masses forestals amb alt risc d'incendi, espècies protegides i pràctiques esportives tradicionals, les administracions competents poden establir determinades restriccions temporals als usos complementaris.

TÍTOL III

Xarxa Nacional de Vies Pecuàries

Article 18. *Xarxa Nacional de Vies Pecuàries.*

1. Es crea la Xarxa Nacional de Vies Pecuàries, en què s'integren totes les canyades i aquelles altres vies pecuàries que en garanteixin la continuïtat, sempre que el seu itinerari transiti entre dues o més comunitats autònomes i també les vies pecuàries que serveixin d'enllaç per als desplaçaments ramaders de caràcter interfronterer.

2. Es poden incorporar a la Xarxa Nacional, a petició de les comunitats autònomes, altres vies pecuàries que transcorrin pels seus territoris respectius i estiguin comunicades amb la dita Xarxa.

3. Els expedients de desafectació i d'expropiació, juntament amb els negocis jurídics d'adquisició que afectin terrenys de les vies pecuàries integrades a la Xarxa Nacional, són competència de les comunitats autònomes, amb l'informe previ del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

4. Les resolucions aprovatòries de la delimitació de vies pecuàries que, de conformitat amb l'apartat 1 d'aquest article, s'hagin d'integrar a la Xarxa, han de fer constar aquesta circumstància. La seva senyalització ha de reflectir necessàriament la seva integració a la Xarxa Nacional.

5. La classificació i altres actes administratius posteriors, que afectin les vies pecuàries integrades a la Xarxa Nacional, s'han d'incorporar al Fons Documental de Vies Pecuàries del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació. A aquests efectes les comunitats autònomes han de facilitar a aquest Fons informació suficient relativa als actes esmentats.

TÍTOL IV

De les infraccions i sancions

Article 19. *Disposicions generals.*

1. Les accions o omissions que infringeixin el que preveu aquesta Llei generen responsabilitat de naturalesa administrativa, sense perjudici del que sigui exigible en via penal, civil o d'un altre ordre en què puguin incórrer els responsables.

2. Quan no sigui possible determinar el grau de participació de les diferents persones que hagin intervingut en la realització de la infracció, la responsabilitat és solidària, sense perjudici del dret a repetir davant altres participants, per part d'aquell o aquells que hagin afrontat les responsabilitats.

3. En cap cas no es produeix una doble sanció pels mateixos fets i en funció dels mateixos interessos públics protegits, si bé s'han d'exigir les altres responsabilitats que es dedueixin d'altres fets o infraccions concurrents.

Article 20. *Reparació de danys.*

1. Sense perjudici de les sancions penals o administratives que siguin procedents en cada cas, l'infractor ha de reparar el dany causat. La reparació té com a objectiu aconseguir, en la mesura que es pugui, la restauració de la via pecuària al ser i estat previs al fet de cometre l'agressió.

En cas que no es pugui restaurar el dany en el mateix lloc s'ha de recuperar en un altre espai on compleixi la finalitat de la via pecuària.

2. Així mateix, l'Administració de la comunitat autònoma pot procedir subsidiàriament a la reparació per compte de l'infractor i a càrrec d'aquest. En tot cas, l'infractor ha d'abonar tots els danys i perjudicis ocasionats en el termini que, en cada cas, es fixi en la resolució corresponent.

3. Amb independència de les que puguin correspondre en concepte de sanció, l'òrgan sancionador pot acordar la imposició de multes coercitives d'acord amb el que disposa l'article 99 de la Llei 30/1992, una vegada transcorreguts els terminis assenyalats en el requeriment corresponent. La quantia de cada una de les multes no ha de superar el 20 per 100 de la multa fixada per la infracció corresponent.

Article 21. *Classificació d'infraccions.*

1. Les infraccions es classifiquen en molt greus, greus i lleus.

2. Són infraccions molt greus:

a) L'alteració de mollons, fites o indicadors de qualsevol classe, destinats a l'assenyalament dels límits de les vies pecuàries.

b) L'edificació o execució no autoritzada de qualsevol tipus d'obres en terrenys de vies pecuàries.

c) La instal·lació d'obstacles o la realització de qualsevol tipus d'acte que impedeixi totalment el trànsit de bestiar o previst per als altres usos compatibles o complementaris.

d) Les accions o omissions que causin dany o menyscabament en les vies pecuàries o n'impedeixin l'ús, així com la seva ocupació sense el títol administratiu adequat.

3. Són infraccions greus:

a) La rompuda o plantació no autoritzada que es faci en qualsevol via pecuària.

b) La realització d'abocaments o el vessament de residus en l'àmbit delimitat d'una via pecuària.

c) La tallada o tala no autoritzada dels arbres que hi hagi a les vies pecuàries.

d) L'aprofitament no autoritzat dels fruits o productes de les vies pecuàries no utilitzables pel bestiar.

e) La realització d'obres o instal·lacions no autoritzades de naturalesa provisional en les vies pecuàries.

f) L'obstrucció de l'exercici de les funcions de policia, inspecció o vigilància que preveu aquesta Llei.

g) Haver estat sancionat, per resolució ferma, per la comissió de dues faltes lleus en un període de sis mesos.

4. Són infraccions lleus:

a) Les accions o omissions que causin dany o menyscabament en les vies pecuàries, sense que impedeixin el trànsit de bestiar o altres usos compatibles o complementaris.

b) L'incompliment de les condicions que estableixin els títols administratius corresponents.

c) L'incompliment total o parcial de les prohibicions que estableix aquesta Llei i l'omissió d'actuacions que siguin obligatòries d'acord amb aquestes.

Article 22. *Sancions.*

1. Les infraccions tipificades a l'article 21 se sancionen amb les multes següents:

a) Infraccions lleus, una multa de 10.000 a 100.000 pessetes.

b) Infraccions greus, una multa de 100.001 a 5.000.000 de pessetes.

c) Infraccions molt greus, una multa de 5.000.001 a 25.000.000 de pessetes.

2. Les sancions s'imposen atenent la seva repercussió o la seva transcendència pel que fa a la seguretat de les persones i béns, així com l'impacte ambiental i les circumstàncies del responsable, el seu grau de culpa, reincidència, participació i beneficis que hagin obtingut i altres criteris previstos a l'article 131.3 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

3. Les sancions imposades per infraccions molt greus, una vegada fermes, s'han de publicar en la forma que es determini per reglament.

Article 23. Responsabilitat penal.

Quan la infracció pugui ser constitutiva d'un delictes o una falta, s'ha de traslladar el tant de culpa al Ministeri Fiscal, i suspendre la tramitació del procediment sancionador mentre l'autoritat judicial no hagi dictat sentència ferma o resolució que posi fi al procés.

La sanció penal exclou la imposició d'una sanció administrativa en els casos en què s'aprecii la identitat del subjecte, del fet i del fonament. Si no s'ha estimat l'existència d'un delictes o una falta, l'òrgan competent ha de continuar, si s'escau, l'expedient sancionador tenint en compte els fets declarats provats en la resolució ferma de l'òrgan judicial competent.

Article 24. Prescripció d'infraccions i sancions.

1. Les infraccions administratives contra el que disposa aquesta Llei prescriuen: en el termini de cinc anys les molt greus, en el de tres anys les greus i en el d'un any les lleus.

2. Les sancions imposades per la comissió de faltes molt greus prescriuen al cap de tres anys, mentre que les imposades per faltes greus o lleus ho fan al cap de dos anys o al cap de l'any, respectivament.

El termini de prescripció de les infraccions comença a comptar des del dia en què la infracció s'hagi comès o des del dia en què finalitzi l'acció.

Article 25. Competència sancionadora.

Les comunitats autònomes són competents per instruir i resoldre els expedients sancionadors, així com per adoptar les mesures cautelars o provisionals destinades a assegurar l'eficàcia de la resolució final que hi pugui recaure.

Disposició addicional primera. Classificació urgent de les vies pecuàries no classificades.

Les vies pecuàries no classificades conserven la seva condició originària i han de ser objecte de classificació amb caràcter d'urgència.

Disposició addicional segona. Règim aranzelari de les inscripcions de vies pecuàries en el Registre de la Propietat.

El règim aranzelari de les inscripcions que es practiquin en els registres de la propietat dels béns de domini públic a què es refereix aquesta Llei s'ha de determinar mitjançant un reial decret, atenent el cost del servei registral.

Disposició addicional tercera. Règim de les vies pecuàries que travessen les reserves naturals i els parcs.

1. L'ús que es doni a les vies pecuàries o als trams d'aquestes que travessin el terreny ocupat per un parc o una reserva natural està determinat pel Pla d'ordenació dels recursos naturals i, a més, en el cas dels parcs, pel Pla rector d'ús i gestió, encara que sempre s'ha d'assegu-

rar el manteniment de la integritat superficial de les vies, la idoneïtat dels itineraris, dels traçats, juntament amb la continuïtat del trànsit ramader i dels altres usos compatibles i complementaris d'aquell.

2. El que estableix l'apartat anterior també és aplicable als plans d'ordenació dels recursos naturals i als plans d'ús i gestió dels parcs nacionals inclosos a la Xarxa Estatal.

Disposició transitòria única.

Les classificacions, delimitacions, amollonaments, expedients sancionadors, expedients d'innecessarietat, alienacions, ocupacions temporals i aprofitaments que es trobin en tramitació a l'entrada en vigor d'aquesta Llei s'han d'ajustar a la normativa bàsica i als requisits que s'hi estableixen.

Disposició derogatòria única.

Queden derogats la Llei 22/1974, de 27 de juny, de vies pecuàries, i el Reial decret 2876/1978, de 3 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament de les vies pecuàries, així com totes les disposicions del mateix rang o inferior que s'oposin al que estableix aquesta Llei.

Disposició final primera. Aplicació de la Llei.

Són normes bàsiques, als efectes del que preveu l'article 149.1.23a de la Constitució, els articles i disposicions següents: articles 1 a 7, apartats 1 a 3 i 7 de l'article 8, articles 10 a 17 i 19 a 25, disposició addicional primera, apartat 1 de la disposició addicional tercera, disposició transitòria única i disposicions finals primera i segona.

Són normes d'aplicació plena en tot el territori nacional en virtut del que disposen els articles 149.1.6a i 8a de la Constitució els articles i disposicions següents: apartats 4, 5 i 6 de l'article 8 i disposició addicional segona.

Disposició final segona. Aplicació de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

En tot el que no preveu el títol IV d'aquesta Llei és aplicable el títol IX de la Llei 30/1992.

Disposició final tercera. Desplegament de la Llei.

Correspon al Govern i a les comunitats autònomes, en l'àmbit de les seves respectives competències, dictar les disposicions que siguin necessàries per al desplegament d'aquesta Llei.

Disposició final quarta. Actualització de les sancions.

El Govern, mitjançant un reial decret, pot actualitzar la quantia de les multes que estableix aquesta Llei d'acord amb les variacions que experimenti l'índex de preus al consum.

Disposició final cinquena. Entrada en vigor de la Llei.

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Madrid, 23 de març de 1995

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
FELIPE GONZÁLEZ MÁRQUEZ